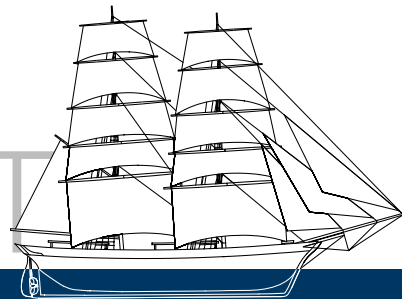

BRIGGEN TRE KRONOR BLADET

NUMMER 1 • VINTERN 2010

Vintersegling
COP15 i Köpenhamn
Briggar i världen
Enkät över förväntan
Volontär ombord

Seglingen till och från Köpenhamn ägde rum i 18 timmar mörker per dygn. Bilden är tagen utanför Skånes sydkust.

FOTO: PER BJÖRKDAHL

Ett fantastiskt gensvar!

800 varma tack till er alla som tog er tid att svara på föreningens medlemsenkät! Att få in så många svar överträffade förstås våra förväntningar, och vi har inte hunnit gå igenom alla och sortera upp er i olika intressegrupper ännu – men det kommer! Under våren kommer vi att ha informationsmöten för de olika grupperna. De allra flesta av er har vi nu också fått e-postadresser till, vilket underlättar kontakterna.

Du kan läsa mera om resultatet av enkäten på sidan 9.

Många många varma tack vill jag också rikta till de medlemmar som skickade in extra bidrag i samband med medlemsavgiften. Det blir en god summa att köpa aktier i Briggen Tre Kronor AB för, vilket vi i styrelsen anser är viktigt för att säkerställa föreningens inflytande på sikt.

Bolagets nye vd Göran Lindstedt har nu innehaft sin post i några månader och har hunnit få grepp om verksamheten ordentligt. Förutom att man nu jagar kostnader på alla fronter finns det också

en del nyheter på plussidan – flera nya partner är på väg in. Det känns skönt att våga se framtiden an med försiktig optimism!

Tyvärr hann jag inte segla så mycket med världens vackraste brigg i fjol – bara den korta sträckan mellan Kastellholmen och Vaxholm, när hon var på väg mot klimatmötet i Köpenhamn. Men jag var med och jobbade ombord i några dagar under Köpenhamnsveckan. Det var stundtals ganska hektiskt, med många gäster och viktiga möten, men det bestående minnet är att både besättningen och volontärerna gjorde ett fantastiskt jobb, och att stämningen dessutom var på topp – vi har verkligen ett "Happy Ship"!

Jag ser fram emot att få segla briggen mer i sommar – välkommen ombord du också! ■

ROLF WIGSTRÖM

Ordförande, Föreningen Briggen Tre Kronor

Ambassadören för Östersjöregionen sätter kurs mot hållbar tillväxt!

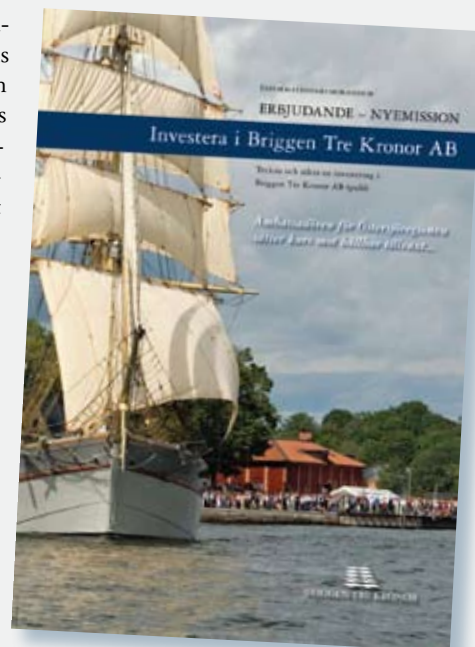
År 2009 blev framgångsrikt för Briggen Tre Kronor, med ökande intäkter, nya stora samarbetspartners som Postkodlotteriet och SEB samt väl genomförda evenemang. Briggens deltagande under klimatmötet i Köpenhamn COP15 förstärkte bolagets position som en värdefull aktör inom Corporate Social Responsibility, CSR, och seglingsmässigt belönades Tre Kronors deltagande under The Tall Ships' Races med flera uppmärksammade utmärkelser. Men 2009 var också ett tufft år, där bolaget fick genomföra en företagsrekonstruktion och som de flesta företag fick känna av finanskrisens konsekvenser. Genom skickligt arbete från bolagsledningen och starkt stöd av aktieägarna lyckades bolaget dock klara sig bra igenom den svåra konjunktursvackan.

Under 2009 ökade försäljningen inklusive projektsamarbeten inom CSR med ca 30% trots finanskrisen och rekonstruktion, en bekräftelse på att affärsidén håller. Bolaget gör nu en emission för att investera i en lyckad kommersialisering av affärsidén och samtidigt bredda ägandet. Målet är inställt på att 2010 blir det första året med ett positivt kassaflöde, baserat på långsiktiga varumärkessamarbeten och projekt, med fokus på Östersjöregionens positiva utveckling.

En utförlig beskrivning av nuläget och emissionen finns i ett informationsmemorandum, som tillsammans med teckningssedel kan hämtas på briggens hemsida www.briggentrekronor.se. Där finns också en bra sammanfattning i form av en helsidesannons som varit publicerad på SvD.

Välkommen att teckna!

Briggen Tre Kronor AB

BRIGGEN TRE KRONOR

BRIGGENBLADET GES UT AV FÖRENINGEN BRIGGEN TRE KRONOR

• ANSVARIG UTGIVARE PER BJÖRKDAHL • E-POST BLADET@BRIGGENTREKRONOR.SE
• WWW.BRIGGENTREKRONOR.SE • TELEFON 08-545 024 10 • FAX 08-545 024 11 • POSTGIRO 87 36 63-9
• ÖRLOGSVÄGEN 11 • KASTELLHOLMEN • 111 49 STOCKHOLM • TRYCK ÅTTA.45 TRYCKERI AB

26 november 2009

Med muffad brigg mot Köpenhamn

Ur min "loggbok":

"Vintersegling. Bara smaka på ordet... Blötsnö, risk för nedisning och svinkallt fram på hundvakten. Njae, fullt så illa är det inte. Vi är nu inne på fjärde dygnet med briggen och stävar oförtrutet söderut. Rackarns synd bara att vi samtidigt har sydlig kuling, eller nästan i alla fall. Men vinden är ljum som i oktober! E're nå'n uppvärming på G eller?

Efter en frisk bidevindsegling till Gotland, hög kryss till Ölands norra grund och där-
efter ner till Kalmar har vi med järngenu-
ans hjälp gått mot Utklippan och sedan in

Dansk "courtesyflag" bissad sista biten över Öresund.

i Karlskrona. Törnarna vid rodret underlättas av rattmuffen som Lena Orring skickade med. Måste vara världens enda muffade brigg! Och Korhan som med dotter Ebbas hjälp stickat pinnmuffar i Östersjöstaternas flaggfärger därtill. Man blir både varm om fingrarna och glad i själen trots motvinden.

Den stora skillnaden mot sommarens seglingar är ljuset – eller snarare frånvaron av detsamma. Några timmar mitt på dagen är det okej. Men solen går ner vid 3-tiden och sedan får man känna sig fram över däck. För att inte tala om kombinationen jobba i riggen under mörker och mycket gung-gung...

Jag passar på att plåta så mycket det går. Mörkret skapar dramatik i bilderna. Och fartkänslan växer när ljuset försvinner. Månen blir vackrare bakom jagande skyar. Den har gått ner som en halv kopparfärgad kastrull några kvällar. Tjusigt värre och ganska spännande.

Lite månsken lyste upp oss emellanåt.

Vakterna rullar på som vanligt. Stämningen är god, maten såå bra och briggen är ett happy ship.

Nu seglar vi mot Karlshamn med allt utom bram, röjlar och jagare uppe. Fin gång men lite för lite vind plötsligt. Det här är kontrasternas segling." ■

TEXT OCH FOTO: CLAES ANDER

Klimatsamtal över förväntan

– Briggen Tre Kronors bidrag med ungdomars budskap till klimattoppmötet COP15 och många möten ombord gjorde att *Tre Kronor af Stockholm* blev en naturlig mötesplats under konferensen i december, säger Rebecca Krus, Briggen Tre Kronors kommunikationschef.

Briggens fina läge vid kajen i Köpenhamn gjorde också att många mötesdeltagare valde fartygets salong och bar som träffpunkt efter konferensdagarna och avnjöt så kallade "green drinks".

– Vår genuina fartygsmiljö och våra arrangemang ombord inspirerade till uppriktiga klimatsamtal människor emellan. På kajen hade vi också under hela perioden Mattias Klums fotoutställning om Borneos avskogningar och vi besöktes av bland andra Tony Blair och Gro Harlem Brundtland, berättar Rebecca.

– Det är oerhört viktigt att morgondagens ledare får möta dagens ledare. Ungdomars perspektiv är viktiga, det är ju de som ska ta över klimatproblematiken och de bör få känna sig hörda och vara delaktiga i den viktiga process vi står inför. Briggens last till klimattoppmötet bestod av ett stort antal kortfilmer, där ungdomar från hela världen berättade vad de tycker är viktigt i klimatfrågan. Filmerna producerades i samarbete med Sveriges ungdomsorganisationer, LSU. På en väl synlig plats under den tid konferensen pågick i Bella Center visades denna filmbudkavle ackompanjerad av Briggens logotyp. Många stannade och lyssnade och vårt budskap fick stor uppmärksamhet.

– Vid flera tillfällen valde vi dessutom att uppmärksamma det förvånande faktum att den svenska FN-delegationen inte hade någon ungdomsrepresentant, till skillnad från många andra länder, säger Rebecca Krus.

– Flera utvecklingsländer såg glädjande nog i stället ungdomar som en naturlig del i sin delegation. Ombord på Tre Kronor hölls många möten som på olika sätt lyfte fram goda svenska exempel på hållbar utveckling.

– Till mötena hade vi bjudit in många gäster från olika delar av det svenska samhället och flera internationella gäster. Därmed kunde vi både lyfta fram goda svenska exempel och oss själva och vad vi står för: miljö, ungdomar och ekonomisk utveckling, fortsätter Rebecca.

Höjdpunkten av alla möten ombord var ett seminarium där vår egen gudmor, Kronprinsessan Victoria, deltog engagerat. På mötet fick endast "the doers" komma till tals, alltså de som faktiskt ska göra arbetet, och fokus var framåtblickande. Seminariet leddes framgångsrikt av Anders Wijkman, vice ordförande i Tällberg Foundation. Han

bidrog med en uppskattad bred överblick av klimatfrågan. De inbjudna representerade även de en bred mängd intressen och kraft till förändring som till exempel Mattias Klum, Österströms, Volkswagen, Vattenfall Power Consultant, Ecoera, Svenska Postkodlotteriet, IKEA och SWECO för att nämna några.

– Den här kvällen bjöds gästerna på klimatsmart mat uppdelad på tre stationer. En station fick bli utomhus, då vi hade så många gäster. Eftersom det var kallt bjöd vi på varm soppa och filt om axlarna på den stationen, berättar Rebecca. En genuin lust till konstruktiva samtal skapade en unikt vänskaplig kontakt ombord och en fantastisk vilja att konkretisera vad vi kan göra nu, utan en massa förbehåll. Resultatet av Briggen Tre Kronors köpenhamnsresa var en hel del uppmärksamhet, och inte minst många nya och värdefulla kontakter och idéer.

– Detta bådalar mycket gott för framtiden och för våra värden. Något vi hoppas få återkomma till framöver. Tre Kronor uppmärksammades dessutom ytterligare en dimension då hon är byggd i trä. Ur en forskares aspekt är fartyget i sig miljövänligt – eftersom trä binder koldioxid. ■

TEXT: LINDIS HOLMBERG

1: Kronprinsessan Victoria i samtal med Thomas Flinck och Anders Wijkman, Tällberg Foundation, på Briggens framåtblickande hållbarhetsseminarium i Köpenhamn.

2: Amir Sajadi, LSU, Kronprinsessan Victoria och Peter Erlöv, Region Skåne.

3: Invigningen av Mattias Klums fotoutställning på Briggens kaj i Köpenhamn. Tony Blair, Niklas Kjellström Matseke, Postkodlotteriet, Mattias Klum, Kronprinsessan Victoria, Gro Harlem Brundtland, Nkosi Mandela.

4: EU-kommissionären Lena Ek pratar Biogas ombord på Briggen i Köpenhamn.

5: Solcells-giganten Huang Ming möter ungdomar ombord för att prata solkraft.

6: Delegater från Asien besöker Briggen i Köpenhamn.

7: Mingel på däck, gästerna pratar och avsmakar vår klimatsmarta matrunda ombord, Thomas Flinck, Mattias Klum och Lennart Engelhardt.

Matros Maja Hallén skottar snö på däck.

Björn Mellström:

Det snöade i seglen – en lite ovanlig känsla

FOTO: BJÖRN MELLSTRÖM

– Det är ju inte så ofta det är snö i Köpenhamn, säger Björn. Då började det gå upp för mig att det här skulle bli en lite annorlunda segling.

”Sista mötet ombord slutade vid halv fem på kvällen torsdagen den 17 december och vi lade ut direkt. Det blåste nordlig vind och nästan storm rätt in i bassängen där vi låg. Det var för trångt för att vända henne runt, så vi fick lov att backa ut. Det tog tid och var besvärligt, men till slut lyckades vi komma loss från kajen.

Den första dagen gick vi till Falsterbokanalen och la oss norr om bron. Nu blåste det storm! Vi låg still i kanalen i drygt ett dygn och väntade in vädret. Det var en bra kaj och vågbrytare utanför, så vi låg skyddat och kände inte av stormen särskilt mycket faktiskt.

Vid sex-tiden på lördag morgon lättade vi och gick igenom kanalen. Bron öppnar bara två gånger per dygn, morgon och kväll, i alla fall vid den här tiden på året. Uppdelade i tre vaktlag körde vi 4-timmarspass eftersom vi skulle segla dygnet runt. Vi var fyra personer i två lag och fem i ett. Vi gick mest för maskin, men några korta bitar seglade vi. När vi var vid Skåne vaknade jag till på förmiddagen av att det var ovanligt tyst. Aha, vi seglar! förstod jag och somnade om.

De fyra mäsarna, stor och fock hade vi uppe och så stägsel. Förstängstag och stor-

FOTO: BJÖRN MELLSTRÖM

Rejält kallt. Rattmuffen har fått ge vika, den skulle helt enkelt frysa fast. Till höger matros Maja Hallén till rors omgiven av styrmännen Anton Stenroos och Ib Bergström.

stängstag var uppe lite av och till. Bramsegel och rörlar hade vi aldrig satta.

I min vakt, 12-4, ingick Ib Bergström, styrman och vaktledare, Maja Hallén och Amanda Högden.

Tyvärr hade vi lite otur med vindriktningen på hemresan. Längre norr ut minskade vinden dessutom och då blev det inte mycket segling. I Hanöbukten fick vi lite bidevind och kunde segla en bit, men på sydkusten var det motvind och det stampande ganska ordentligt. Jag låg i skansen och lätade från koden i vågorna. Man sover ju halvbädd, men stämningen var fin ombord, bara glada trevliga människor. Den viktigaste personen ombord, kocken, var bra. David har jobbat som fartygskock ombord på Göta kanalbåtarna också.

Det jag tror att jag kommer att minnas mest, är segling i täta snöbyar, att vi skottade på däck och så kylan förstås. En annan sak som var speciell med den här seglingen var mörkret. Det var bara ljus sex timmar om dygnet. Jag hade i alla fall ljus en vakt. 4-8 vakten hade mörkt hela tiden. Lite märklig känsla.

På däck stränkte det upp vatten som frös till is ganska omgående. I riggen var det inte is på samma sätt, bara lite frostigt. Att jobba med handskar på sig var inget större problem. Det var värre med linorna, som var stela och hårda. Ta kvejlarna till exempel: när man hade löst upp kvejlen så var den fortfarande kvejlad! Det var verkligen en väldigt speciell segling och väldigt kul att ha fått vara med om!” ■

BERÄTTAT FÖR LINDIS HOLMBERG

Holländska Morgenster

Från fiskelogger till brigg

En skans, mindre än den på *Tre Kronor*, men fylld med matos, koldamm och piprök. Tjugofyra fiskare som delade på tolv kalla och fuktiga kojor där den ena vakten försökte få några timmars sömn medan den andra rensade sill, som saltades ner i tunnor, uppe på däck. Det är sällan lugnt på Nordsjön och Nordatlanten och fartygets rörelser måste ha varit extra obehagliga eftersom *Vrouw Maria* hela tiden låg och ryckte i kilometer-långa drivgarn som manats ut över stävrullen.

De fem befäl i kajutan levde inte heller något lyxliv, men hade i alla fall lite mer utrymme och slapp det värsta oljudet från sjöarna, som slog in över den lodräta stäven. Som del av en fiskeflotta kunde skutan ligga ute i månader och då och då lasta över fisken på transportfartyg i utbyte mot tomma tunnor och mer salt.

Fiskeloggern från Scheveningen byggd 1919, på varvet Boot i Alphen aan de Rijn, var från början ett rent segelfartyg. Enda maskineriet ombord var en ångdriven capstan, som användes till att dra fiskegarnen och för att resa stormasten, som var nedfälld i däck under fisket. Första maskinen, en la Meuse, installerades 1928. I samband med detta förlängdes fartyget sju meter, döptes om till *Morgenster* och fortsatte med driv-

BRIGGAR I VÄRLDEN

HANS GUNNAR ØVERENG

garnsfiske. Hon byggdes sedan om till trålare. På 70 talet gick hon dagturer med fisketurister. Senare låg hon fastkedjad vid kaj, belagd med kvarstad medan en rättegång pågick mot de dåvarande redarna som hade tänkt använda den rostiga skorven till pirat-radiosändningar.

Idag seglar *Morgenster* med 36 elever, eller chartergäster och upp till tio besättningsmän. Harry och Marian Muter, som tidigare ägt brigantinen *Jantje* blev 2008 färdiga med ombyggnaden av *Morgenster*, som nu försågs med clippersträv och riggades om till brigg. Förebild var de snabbseglande amerikanska

briggar, som byggdes i början av 1800-talet. Den tydligaste skillnaden jämfört med *Tre Kronor* är att *Morgenster* inte har delade märssegel. För att testa fartygets seglingsegenskaper och för att få så mycket publicitet som möjligt, deltog fartyget under jungfruseglingen 2008 i Tall Ships Race. På första etappen Liverpool – Måløy kom *Morgenster* på sjätte plats och förra året gick det ännu bättre med en fjärdeplats, från Gdynia till St Petersburg, efter *Tre Kronor* som kom trea.

Sedan jungfruturen samarbetar *Morgenster* med Monique Touw och Janine Scheele på organisationen At sea sail training. De anlitat flera segelfartyg och arrangerar seglingar med ungdomar från olika länder för att lära

Jantsje Maria Mol och Anna Larsson lärde känna ungdomar från åtta länder, ombord på "Morgenster"

ut sjömanskap och öka internationell förståelse. Seglingarna finansieras till stor del genom bidrag från the Tall Ships' Youth Trust International Fund och EU-programmet Youth in Action. Under förra sommarens Tall Ship Race seglade ungdomar från Finland, Frankrike, Grekland, Italien, Litauen, Nederländerna, Sverige och Tjeckien sträckan St Petersburg – Helsingfors – Mariehamn – Åbo – Klaipeda. Fyra ungdomar från varje land deltog. Förutom segling och aktiviteter i hamn hann alla laga måltider typiska för högtider i respektive land. Eleverna Anna Larsson och Jantsje Maria Mol kunde berättat både om kamratskap, krossade fördomar och oväntade kulturkrockar under seglingen med *Morgenster*. Anna följde sedan med oss på *Tre Kronor* från Klaipeda till Karlshamn och kunde då också jämföra hur de olika fartygen seglas.

Under Tall Ships Race hade vi också kontakt med briggarna *Roald Amundsen*, *Astrid* och *Fryderyk Chopin*, men det var *Morgenster* som blev vår speciella favorit. Vår hårt arbetande styrman Anton Stenroos ägnade sig till och med åt att på obetald, obekvämt arbetstid med dito arbetsställning utföra avancerat dekorationsmåleri på *Morgensters* bogspröt. Harry Muter berättar att han verkligen uppskattade detta initiativ, men meddelar samtidigt att hans båtsman med en kombination av vit målarfärg och lite intolerans raderat ut resultatet av Antons ansträngningar.

I år sträcker sig *Morgensters* seglings-säsong sex månader, från 3/4 till 3/10 med Kieler Woche, Sail Amsterdam och Tall Ships Race som några av höjdpunkterna. De få dagar fartyget inte seglar fungerar hon som flytande hotell, med plats för 24 gäster i tre- eller fyrbäddss hytter. Många seglingar är bokade av organisationer, men det finns också möjlighet att mönstra på individuellt. Harry och Marian önskar seglingsintresserade välkomna ombord och hälsar också till alla som seglade med *Tre Kronor* i somras! ■

TEXT OCH FOTO:

HANS GUNNAR ØVERENG

SKEPPSFAKTA "MORGENSTER"

Call sign: PHMY

L.O.A.: 46,06 m

Bredd: 6,6 m

Djupgående: 2,3 m

Höjd: Fockmast 28 m, stormast 29 m

Tonnage BRT/NRT: 159/48

Segelyta: 650 m², hastighetsrekord under segel - drygt 12 knop

Maskin: Huvudmaskin Scania DS 14, hjälpmaskiner John Dere och Mitsubishi

Kapacitet: "Morgenster" seglar med 24 (i hytt) + 12 (bänkar eller hängkojer) elever och 10 besättningsmän (minimibesättningen är dock endast 4 man. På dagturer kan 90 passagerare tas ombord.

Hemmahamn: Den Helder, Nederländerna

Ägare: Harry och Marian Muter

Hemsida: www.zeilbrik.org

Vårprogram för Briggen Tre Kronor Affärsnätverk

17 mars. Nätverkspub om EcoDriving
Eco-Driving ingår numera i all körkortsutbildning och är ett effektivt sätt att minska sin bränsleförbrukning och spara pengar samtidigt som man faktiskt kommer snabbare fram i trafiken. Magnus Karlsson från "Utbildningar på väg" berättar historien om Eco-Driving och hur du själv blir en effektivare bilförare. Göran Lindstedt, vd för Briggen Tre Kronor, inleder med en presentation av sommarens program och vad vi gör under Miljöhuvudstadsåret och Kronprinsessan Victorias bröllop. Tid kl 18.00. Pris: 200 kr + moms. Pytt i panna och alkoholfri dryck ingår.

23 april kl. 08.00, Nätverksfrukost med InnerSweden (mer info på hemsidan).

19 maj Temasegling:

Konsten att göra affärer

Lars-Johan Åge är toppsäljaren som blev forskare och lade fram en avhandling där han identifierat fyra universella principer som kan förklara allt som sker i både en dammsugarförsäljning och en miljardaffär. Den 19 maj är Lars-Johan gästföreläsare på Briggen Tre Kronor Affärsnätverks temasegling om konsten att göra affärer. Mer information finns på hemsidan. Priset är 1400 kr + moms. Middag inkl alkoholfri dryck ingår. Tid kl 14.00 – ca 19.00
Anmälan till:
evenemang@briggentrekronor.se

Bli medlem i Briggen Tre Kronor Affärsnätverk

Gör ditt företag till en del av Briggen Tre Kronor genom att gå med i Affärsnätverket. I nätverket får du delta i seglingar, seminarier och nätverksträffar. Du får möjlighet att bjuda med kunder och medarbetare samtidigt som du träffar representanter från andra företag. För mer information kontakta Sture Haglund på 070-422 78 19 eller sture.haglund@briggentrekronor.se

FOTO: CHRISTER YSTRÖM

Minikryssning

Bjud dina medarbetare och kunder på en minikryssning! Seglingarna utgår från Kastellholmen och varar i fyra timmar. Under seglingen bjuder vi på en lunch eller middag.

Datum: Fredag 28 maj

Onsdag 2 juni

Torsdag 3 juni

Lunchkryssning kl 10-14

pris: 700 exkl moms.

Middagskryssning kl 15-19

pris: 950 kr exkl moms

Information och bokning: Sture Haglund

08-509 394 04, mobil 070-422 78 19 eller

sture.haglund@briggentrekronor.se

Ny medarbetare i bladet

Vår skeppsläkare Hans Gunnar Øverengen har många strängar på sin lyra. En av dem är att skriva.

I detta nummer av Briggenbladet inleder han en serie porträtt av "Briggar i världen". Det kommer att handla både om nu seglande briggar på olika platser i världen och en och annan historisk brigg.

Hans Gunnar är förutom läkare och behörig matros även rederiets DP – Designated Person vilket betyder att han bland annat handhar avvikelserapporter. Han har seglat i besättningen på över tjugo segelfartyg, bland dem: *Sørlandet*, *Anna Kristina*, *Ariel*, *Älva*, *Europa* och *Ostindiefararen Götheborg*.

När Hans Gunnar inte är ute och seglar driver han bland annat Stockholms Sjömansläkarmottagning. ■ PER BJÖRKDAHL

Boka medlemssegling nu!

Säsongens planering för fartyget är i full gång sedan länge.

Av alla seglingsdagar är ett antal avsedda enbart för föreningsmedlemmar.

I mitten av maj kommer ytterligare seglingar främst för perioden efter midsommar och fram till hösten i *Briggenbladet*, på webben och via e-post. Medlemmar kommer också att erbjudas platser på längre "överseglingar" och ett antal "transportturer". Bokning sker på webben eller genom Marie Eldin.

13 maj, Dagsegling, Kastellholmen – skärgården – Kastellholmen.

Under seglingen hålls föredrag av författaren Claes Bernes om hans bok "I segelfartygens tid", med bland annat berättelsen om briggen "Vänta litets" irrfärder på Östersjön vintern 1807. Boken finns även till salu ombord till medlemspris. Med på seglingen finns också besättningsvolontärer som kan berätta om seglingen till och från Köpenhamn. Samling kl. 07.45. Pris: 1.500 kronor. Fika, lunch och fika ingår.

Tänk på att vädret i skärgården så här tidigt på säsongen kan bjuda både på sol och kyla!

15 – 16 maj, Helgsegling med sälspaning i ytterskärgården.

Om vindarna är med oss stryker vi förbi en sälbåda i utterskärgården. Efter den bistra vintern finns det gott om sjöfågel att skåda och gudingarna har troligen inte dragit till havs än. Till kvällen lägger vi oss mot kaj och halva gänget får efter lottning sova i land. Buss till Stavsnäs från Cityterminalen, samling kl. 07.15. Hemkomst till Kastellholmen på söndagen kl. 20.00. Pris 2.500 kronor. Bussresan, måltider och övernattnig ingår.

Midsommarsegling.

Detaljprogram kommer senare.

Prova att klättra i riggen eller bara slappa! Det finns plats för både och. Du kan bland annat vara med i brassningen eller ta en rortörn när det går.

Medlemsenkäten överträffade förväntningarna

Åtta hundra svar!

Svarsfrekvensen på medlemsenkäten överträffade föreningsstyrelsens förväntningar med råge.

Vi har fått runt 800 svar varav 181 stycken "pappersenkäter". Det är nu ett jättejobb att hantera materialet samt dra slutsatser av det.

För att vi ska kunna hantera informationen har föreningens kanslist Marie Eldin "skrivit in" papperssvaren, därefter har Magnus Ström skapat en tabbseparerad fil till Excel som slutligen Gunnar Karlberg har skapat en databas i FileMaker Pro av, pyssligt...

Från databasen kan vi hantera materialet på ett antal olika sätt.

Genom att lägga några timmar på att manuellt bläddra igenom materialet har vi

kunnat få fram ett antal "ledord" som ger en "tio i topplista" på svaren i fritextfrågorna.

De viktigaste ämnena i frågan "Så vill jag se föreningen i framtiden" är:

- Ungdom
- Segling
- Miljö
- Östersjön
- Stöd till bolaget

Bland de enskilda svaren finns ett stort antal kloka och bra synpunkter som vi kommer att presentera i samband med årsmötet där vi även kommer att redovisa statistik kring enkäten. Givetvis kommer vi även att berätta mer i Briggenbladet.

Många vill bli volontärer

Det vi glädjer oss åt särskilt är det stora gensvaret på frågan om deltagande i volontärarbete. Antalet svar var 308 stycken och i

skrivande stund pågår arbete med att sortera bort de svar där redan aktiva är med. Det jobbet är delegerat ut till de olika volontärgrupperna som själva bestämmer hur man vill gå tillväga.

Rigg- och underhållsgruppen har till exempel sammanlagt 118 svar att hantera. Öppetskeppgruppen något hundratal och över 150 vill ingå i volontärbesättningen.

Det är föreningsstyrelsens ambition att samtliga som visat intresse ska kontaktas på olika sätt.

Vi kanske har någon medlem som till vardags arbetar med marknadsundersökningar eller är statistikexpert bland våra svar? I så fall är du välkommen att höra av dig! Våra kontaktuppgifter finns på www.briggentrekronor.se ■

PER BJÖRKDAHL

LEDAMOT I FÖRENINGSTYRELSEN

Bjud på fest!

Mitt i Stockholm, 20 meter från vattnet, ligger Briggen Tre Kronors moderna konferens- och möteslokal, **Kolskjulet**. Här kan vi hjälpa dig arrangera en minnesvärd fest eller annat evenemang. Läget och lokalerna är perfekta för **bröllop, 50-årsfesten, julfest** eller vad just du vill hitta på. För bröllop och dop har vi dessutom en brudkrona och en dopfunt som är specialtillverkade för Briggen Tre Kronor.

Möten med mening

Presskonferens, modevisning, produktlansering, vernissage, utbildning, konferens, bokrelease. Kolskjulet är en lokal med många möjligheter. Upp till 100 sittande och närmare 150 personer vid mingel får plats. För mindre event finns också Salongen ombord i *Tre Kronor af Stockholm* med plats för ca 60 personer. Här öppnas möjligheterna till kreativa möten i en unik maritim miljö. Avskilt men ändå mitt i stan.

Hyr Tre Kronor af Stockholm

Tag chansen att uppleva något unikt tillsammans med dina kunder och medarbetare. Hyr *Tre Kronor af Stockholm* för en exklusiv segling i Stockholms skärgård och ge dina gäster ett minne för livet!

För hyra av Kolskjulet och *Tre Kronor af Stockholm* kontakta Monica Lundin.

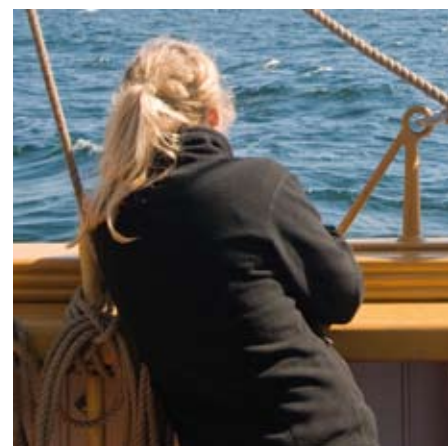
Telefon direkt 08-509 394 04, Vx1 08-586 224 00, mobil 076-162 07 12 eller monica.lundin@briggentrekronor.se

Dags att söka Molly-stipendiet

Till minne av vår briggvän Molly Olsson har föreningen Briggen Tre Kronor instiftat ett stipendium. Är du en ung kvinna som siktar på att bli båtbyggare, matros, båtsman eller sjöbefäl på segelfartyg kan du ansöka om stipendiet. Molly-stipendiet är avsett för praktik, kurslitteratur eller andra kostnader i samband med relevant utbildning. Stipendiet utdelas tills vidare varje år, och stipendiesumman är 4 000 kr.

Om du vill söka årets Molly-stipendium, skriv och berätta om dig själv och dina planer. Skriv om varför du vill gå till sjöss eller bygga båtar, och varför just du är värd att få Molly-stipendiet.

Föreningens styrelse utser stipendiejuryn. Ansökan till 2010 års stipendium vill vi ha senast den 15/3 2010. Sänd din ansökan till Föreningen Briggen Tre Kronor, e-post: styrelsen@briggentrekronor.se, postadress: Östra Brobänken, Skeppsholmen, 111 49 Stockholm. ■

Concordia förlist

Den canadensiska tremastade barkantinen *Concordia* förliste den 18 februari, 300M sydost om Rio de Janeiro. Samtliga 64 ombordvarande varav 48 studenter, åtta lärare och åtta besättningsmedlemmar överlevde olyckan, endast två var lätt skadade.

Enligt befälhavaren William Curry rådde mycket hårt väder då fartyget kantrade och lade sig på sidan. Vid kantringen förstördes fartygets radioanläggning, däremot fungerade Epirben vars signaler bland annat uppfattades av den brasilianska flottan.

De ombordvarande lyckades evakueras till livflottar och blev efter ett antal timmar siktade från ett spaningsplan som kunde dirigera två handelsfartyg till platsen. 18 timmar efter olyckan var samtliga i säkerhet.

Concordia byggdes i Polen 1992 och var Barbadosflaggad. Hon seglade för "Class Afloat" i Lunenburg, Nova Scotia. ■

Källor: CBC News, classafloat.com och yacht pals.com

TEXT: PER BJÖRKDAHL

Ett tecken på att Briggenbladets läsare är både uppmärksamma och initierade är Lasse Bergmans e-postbrev nedan som vi har valt att publicera i sin helhet. En sådan läsarespons är både rolig och stimulerande! /red.

Hej Per!

Läste din artikel om Häggs målning i Briggenbladet nr 3/4 2009. Där skriver du att ett av fartygen på bilden sannolikt är *Gladan*. Just ordet sannolikt fängade mitt intresse och därför har jag ägnat en del tid åt att försöka identifiera fartygen. Vilket inte var alldeles enkelt. Det visade sig nämligen att det i den litteratur jag har tillgänglig, liksom i Sjöhistoriska museets fotoarkiv på nätet, här och var förekommer felaktigheter vid namngivning av fartygsfotografier. Egentligen kanske det inte är så konstigt när det gäller skeppsgossebriggarna för vid första anblicken är de ju förvillande lika varandra. Så det gäller att se upp.

Jacob Hägg gjorde 1870 en lavering med liknande motiv, men med bara tre briggar. Bilden finns i "Under tretungad flagga" av Erik Hägg, son till Jacob. Den visar *af Wirsén*, *Skirner* och *Snappopp*. I förgrunden syns enligt bildtexten *Skirner*, där Jacob Hägg var fartygschef 1867 då briggen var helt ny.

Skeppsgossebriggarna var fram till omkring 1898 portmålade och antalet portar är en viktig faktor vid identifieringen. Jag har här antagit att antalet portar på ett specifikt fartyg var oförändrat under alla år.

- *Skirner* och *Gladan* hade 4 portar
- *Nordenskjöld* och *Falken* 5
- *Snappopp* 6
- *af Wirsén* 5 eller 6 (det är svårt att urskilja antalet på Häggs lavering, någon annan bild har jag inte tillgång till)

Gladans säkraste kännemärke är att fockstaget står inne på backen, på de övriga briggarna står staget väl ute på bogsprötet, utanför skrovet. *Gladan* och *Nordenskjöld* var betydligt större än de fyra övriga briggarna. *Nordenskjöld* hade fyra rev i märseglen och två rev i underseglen, övriga briggar tre respektive ett. *Snappopp* har som särmärke att

storstängstaget och fockstaget ej bildar en rät eller nära rät linje, man kan se att fockstaget har mindre brant lutning. Det gäller i viss mån också för *Gladan*, men här är det tvärtom fockstaget som lutar mest. *Skirner* tycks ha saknat låringsbåtar.

Så till bilden i Briggenbladet: Längst till vänster kommer *Gladan* forsannde. Tittar man noga kan man urskilja fockstagets två parter som kommer ned innanför stäven. Fyra målade portar.

I förgrunden seglar *Skirner*, som man kan antaga var Häggs favorit. Fyra portar, fockstaget långt ut, inga låringsbåtar. Till höger vänder *Snappopp* genom vinden, lägger man en linjal längsorstängstaget ser man tydligt att lutningen skiljer sig från fockstagets. Sex portar. Det som ser ut som en sjunde port för om fockröster är förmodligen en del av ankaret. Det andra fartyget från vänster slutligen, är *Falken* med sina fem portar. Skulle ju förstås kunna vara *af Wirsén* också men eftersom *Gladan* seglade i Skeppsgosseavdelningen första gången 1881 kan vi utesluta att *af Wirsén* är med, hon seglade sista året 1880. Om nu inte Hägg har utnyttjat sin konstnärliga frihet förstås, men med tanke på den extrema detaljriktigheten i denna målning är det mindre troligt. Portarnas placering på bilden stämmer förbluffande väl med *Falken*.

Sammanfattningsvis alltså, från vänster: *Gladan*, *Falken*, *Skirner* och *Snappopp*!

Till slut en liten rättelse av några årtal i artikeln: *Najaden* 1897 och *Gladan* 1857. ■

/LASSE BERGMAN

Kommentar: Lasse nämner boken "Under tretungad flagga" av Erik Hägg, den och "Under segel" av samma författare är veritabla guldgruvor för de som är intresserade av tackling och olika fartygstyper. Båda gavs ut under fyrtioalet. /PB

Kallelse till årsmöte

**Föreningen Briggen Tre Kronor
kallar till årsmöte i Kolskjulet
på Kastellholmen**

**Måndagen den 12 april 2010
klockan 18.00.**

Enligt stadgarna ska följande ärenden förekomma:

- Öppnande
- Godkännande av dagordning
- Val av mötesordförande och mötessekreterare
- Val av två justeringsmän tillika rösträknare
- Fråga om föreningsårsmötet blivit i stadgeenlig ordning utlyst
- Fastställande av röstlängd
- Föredragning av styrelsens årsredovisning
- Föredragning av revisorernas berättelse
- Beslut om fastställande av resultat och balansräkning
- Beslut om resultatdisposition
- Fråga om ansvarsfrihet för styrelseledamöterna
- Val av föreningsordförande
- Val av övriga styrelseledamöter och suppleanter
- Val av revisor och revisorssuppleant
- Val av valberedning
- Fastställande av medlemsavgifter
- Föreningsårsmötet avslutas

Efter årsmötet serverar vi enkel förtäring och presenterar resultatet av medlemsenkäten. Underlag till beslutspunkterna finns tillgängliga på Briggen Tre Kronors kontor, Östra Brobänken, Skeppsholmen, senast 14 dagar före årsmötet. Av administrativa skäl, vänligen anmäl dig via e-post till: info@briggentrekronor.se eller på tel: 08-545 024 10.

LÄSARBILDEN

Det är kallt just nu, men ljuset är varmt och skönt i Mats Lindfors sköna bild.

Kärlek, miljö och politik

I år händer mycket i Stockholm. Vår gudmor Kronprinsessan Victoria gifter sig och Stockholm är Europas miljöhuvudstad. Just nu är vi mitt i planeringen av vad Briggen Tre Kronor ska göra under dessa event. Vi kommer även att medverka under Almedalsveckan och där har vi ett fåtal pass lediga. Har du själv några tankar om vad ditt företag skulle vilja göra är du välkommen med en intresseanmälan.

Företag och organisationer som är intresserade av deltagande i evenemang under Love 2010, Miljöhuvudstadsåret och Almedalen, kontakta Rebecca Krus. Tel: 08-586 224 00 mobil: 070-920 14 02 eller rebecca.krus@briggentrekronor.se ■

Beckholmen – här lever historien

Öns historia under namnet Beckholmen började 1633, då Albert Schmidt fick tillstånd att starta ett becksjuderi på ön. Här kokades tjära och beck, vilket då liksom nu användes för tätning och impregnering av träskrov. På 1600-talet var behovet av tjära stort, både i Stockholm och andra städer, dit det gick som exportvara.

Becksjuderitiden varade ett tiotal år. Efter det användes marken på ön som en säker plats för att förvara och kvalitetssortera tjäran, så kallad tjärvräkning. Samtidigt flyttades det så kallade Tjärhovet, som tidigare var en stor upplagringsplats på söder, till ön och man byggde bostäder till tjärinspektören och tillsyningsmännen.

När sjöfarten började gå över från segel till ånga köpte Stockholms Grosshandlarsocietet Beckholmen år 1848 och lät spränga två torrdockor, Västra och Östra dockan. Som bostad till dockmästaren byggdes senare Stenvillan.

Grosshandlarsocieteteten ägde ön fram till 1918, då den köptes av Kungl. Marinförvaltningen. Nya ägaren byggde en större docka som kallas GV-dockan efter kung Gustav V, som invigde den år 1925.

Fram till 1969 använde Marinen ön till sina kryssare och pansarskepp. Därefter hyrdes dockorna ut till Finnboda Varf fram till 80-talet.

År 1986 tog Djurgårdsförvaltningen över ansvaret för ön, och området arrenderades ut till Sveriges Segelfartygs Förening (SSF) och Stiftelsen Skärgårdsbåten (SSB). Dessa två

FOTO: PER BJÖRKDAHL

Tre Kronor i västra dockan våren 2008.

föreningar har syftet att bevara Sveriges sjöfartsarv i form av segel- och ångfartyg.

De bildade Föreningen Beckholmens skeppsdockor, som sedan blev Beckholmens dockförening, som en undersektion till SSF och Stockholms Ångbåtsvarv AB som startades av SSB. Dessa två hade i och med detta ansvaret för västra respektive östra dockan.

År 1992 bildades GV Varv AB med verksamhet i GV-dockan och 1998 övertog de även ansvaret från SSB för östra dockan.

Västra dockan tillhör dock fortfarande Beckholmens dockförening, och här har vi ibland möjligheten att se vår skönhet brigen i sin helhet. ■

TEXT: JENNY SYLVÉN

Partners:

S|E|B

Österströms
IN MOTION

IKEA®

OUTO KUMPU

SCANIA
Industrial & Marine Engines

**B BOTKYRKA
BUSS AB**

Brandkontoret
Stockholm Stads Brandförädlingskontor
Brandtur sedan 1790

LJUNGQUIST
Oberoende Bostadsvärdering Online

KONTORSKRAFT

Layher

teleanalysis

Hedersleverantörer:

EO Grafiska AB
Båtmässan Allt för sjön
Certex
Dataphone
Dokumentkraft
Engwall & Claesson
Essve
G-Ess Yrkeskläder
Jehander

Kaupthing Bank
Layher
NCC
Planet 11
Rapp Collins Stockholm
Rolls Royce AB
SAAB Transpondertech
Saint-Gobain Abrasives AB
Scania Industri & Marinmotorer

Sjöassistans
Skandiform
Spring Mobil
Statens fastighetsverk
Södermalms Trä
Tibnor AB
Total Design Europe
Victron Energy

Volontär ombord

På seglingen till Köpenhamn deltog förutom den fasta besättningen också volontärer ur besättningspoolen. Volontärerna har gått igenom en grundutbildning i fartygskunskap, säkerhet, manövrering, livet ombord med mera. Teorin har sedan kompletterats med praktik ombord, och det finns nu efter två års seglingar ett gäng befarna jungmän till hands när briggen ska ut på äventyr. Och de behövs för att segla briggen.

Volontärerna är, som namnet antyder, frivilliga och oavlönade. Men man får utsökt mat flera gånger om dan, en egen koj, segling och nya kompisar.

Praktiskt fungerar det så här ombord: Jungmännen indelas precis som den fasta besättningen i vakter med en erfaren förman (matros) som leder jobbet. Skepparen och styrmännen är vaktchefer för varsin vakt. Beroende på bland annat seglingens längd och hur många man är ombord kan det vara två eller tre vakter. Man jobbar till exempel 12.00 – 16.00 och är sedan ledig till 24.00 då man går på nattvakten fram till 04.00. På vakten seglar man fartyget. Det innebär allt från att ha rodertörn till att bärga eller sätta segel, segelmanövrer och hålla utkik.

Mellan vakterna ska fartyget städas och underhållas. Alla hjälps åt med den dagliga rengöringen och annat underhåll. Ibland får man hoppa in som hjälp åt kocken. Någon

Mycket städning är det, här är artikelförfattaren i full färd med dammsugning i förliga däcksbuset.

hamnar i disken och ligger man i hamn ska tusen saker fixas.

Besättningen bor i skansen. Här finns tio härliga bingar med läslampa och eluttag. Det här är en tyst zon under segling – alltid är det någon som behöver sova – och alla försöker vara hänsynsfulla. Det är trångt men trivsamt.

LIVET OMBORD

PÅ TRE KRONOR AF STOCKHOLM

Jobb till väders i alla väder ingår.
Cissi Magnusson beslår segel.

Skansen kan vid hamnliggande ibland bli platsen för roliga upptåg. I Köpenhamn underhöll Björn Flodin i en "levande charad".

Som frivillig jungman seglar man briggen då och då. Det brukar bli någon vecka i stöten. Det tar lite tid i början att hitta rätt bland tusen tampar men kompisarna är busiga och man hjälps åt. Efter något dygn i vaktgång infinner sig en fantastisk känsla av samhörighet och flyt i tillvaron. Problem i land försvinner i takt med att horisonten vidgas. Att stå och styra en natt under stjärnhimlen ger livet perspektiv. Kanske något för dig också? ■

TEXT: CLAES ANDER